

Cześć Urzędowa.

Urząd Muncypalny miasta stołecznego Warszawy.

Kommissya Rządowa Spraw wewnętrznych i policyi z troskliwości o bezpieczeństwo zdrowia mieszkańców stolicy tutejszey, przez Re-skrypt z daty 24 b. m. Nr. 3448 z Dyrekcyi Policyi i Poczty wyszły, wydała rozporządzenie, izby dla rychlejszego udzielenia ratunku osobom cholera dotkniętym, w kazdym Cyrkule oddzielnie ustanowiony był Chirurg, skutkiem czego Urząd Muncypalny w dniu dzisiejszym na posady Chirurgów policyjno-prawnych mianował następujące przez Radę ogólną lekarską wykwalifikowane individua i tak:

do Cyrkułu	1.	Pana Bątkowskiego.
—	2.	— Niemierowskiego.
—	3.	— Trębińskiego.
—	4.	— Muszyńskiego.
—	5.	— Niemyskiego.
—	6.	— Hermanowskiego.
—	7.	— Mikulńskiego.
—	8.	— Chorazewicza.

z wezwaniem, izby kaźden z nich, natychmiast obowiązkiem swego powołania zajął się, w Cyrkule do którego zanominowany mieszkaniec obrał i stale w biurze Kommissarza swego Cyrkułu przebywał, tak, aby na kazde wezwanie gotów był nieść pomoc chorym którym udzielenie takowej wskaze potrzeba. O takowem wykonaniu wzmiankowanego rozporządzenia Kommissyi Rządowej, Urząd Muncypalny niniejszem publiczność zawiadamia.

Działo się na posiedzeniu w Ratuszu Głównym miasta stołecznego Warszawy dnia 25 kwietnia 1831 r.

Vice-Prezydent

A. Schuch.

Paszkowski.

Deputacya Rady Obywatelskiej województwa Mazowieckiego.

W zamiarze zakupienia do składów w stolicy, oraz w mieście Stanisławowie, na zasilek dla mieszkańców województwa, kłeskami wojny i nieurodzajem i zalewami Wisły dotkniętych, owsa korcy 3000, jęczmienia korcy 500, żyta korcy 400, wzywa obywateli handz kupców podobney dostawy chęć mających, mianowicie: Włocławka i Nieszawy, aby z oświadczeniem takowey, oraz cen, za któreby się podjąć zamierzeli, do teyże deputacyi Rady w pałacu Kommissyi Rządowej Spraw wewnętrznych i policyi w Warszawie posiedzenia odbywającej, nappóźniej do 1 maja r. b. o godzinie 9 dla zawarcia układów zgłosili się.

Działo się w Warszawie dnia 24 kwietnia 1831 roku.

Prezes

Radca pióro trzymający

Kaz. Dłużewski.

Edward Zabłocki

Rakoszewski.

Jan Winc. Ostrowski

Stanisław Szymanowski.

Kaetan Klimontowicz.

Sekr. Dep. Rady Obywat.

Dyrektor kancelaryi Izby Poselskiej

Dla zbicia mylnie w rozmaitych pismach na-

wet zagranicznych, umieszczoney wiadomości iakoby Poseł Powiatu Sieradzkiego JW. Stanisław Kaczkowski dla słabości żony, miał żądać uwolnienia od czynności Seymowych; oświadcza, iz Poseł ten, ani dla tego, ani dla żadnego innego powodu, uwolnienia tego się niedomagał.

w Warszawie d. 26 kwietnia 1931 r.

Tur.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

Po Franciszku Żymirskim jenerale polskim na dniu 25 lutego roku 1831 zmarłym, ogłasza się otwarty spadek, celem przepisania tytułu własności dobr iego ziemskich Klembowa z przyległościami, w powiecie Stanisławowskim, i summy 122,000 złp. na dobrach Mo-szne w powiecie Błońskim województwie Mazowieckiem sytuowanych, w dziale IV. długów No. 9 hypotekowaney, a to na kogo z prawa wypadnie, do czego wyznacza się w stosunek prawa hypotecznego półroczny a naydaley na dzień 4 listopada roku bieżącego termin. — Ci więc, którzy sądzą mieć iakowe prawa zgłaszać się mogą w kancelaryi hypoteczney województwa Mazowieckiego, do powyższych dobr i ksiąg wieczystych, z upływem bowiem tego półrocza prekludowanemi będą.

Warszawa dnia 23 kwietnia 1831 r.

Stanisław Truszczyński Rejent.

Salomea z Kobylńskich zamężna Tire właścicielka części domu w Warszawie pod Nr. 1504 przy ulicy złotey dnia 28 maja 1829 roku umarła, względem więc przepisania własności tey części na kogo wypadła, wyznacza się termin półroczny a naydaley na dzień 9 listopada r. b. 1831. — Ci więc którzy iakowe prawa do iey części mieć sądzą, zgłaszać się mogą w kancelaryi hypoteczney województwa Mazowieckiego do księgi wieczystey powyższego domu, z upływem bowiem terminu prekludowanemi będą.

Warszawa dnia 23 kwietnia 1831 r.

Stanisław Truszczyński Rejent.

POZWY EDYKTALNE.

Komora Konsumowa Kalisz.

Podaje do publiczney wiadomości, iz w d. 30 listopada r. z. wydała Kommissya wojewódzka wyrok administracyjny w sprawie przeciwko niewiadomemu 122 z denuncyacyi strażników Korzeniowskiego, Podgórskiego i Tyszlera wystosowaney, mocą którego towary defraudowane, a mianowicie:

a) Cukru rafinowanego fun.	160	
b) Cukru faryny	—	241
c) Kawy	—	274
d) Błachy pobielaney	—	90
e) Drutu zelaznego	—	133
f) Tasiemek bawelnian.	—	5 lut. 24
g) — — lnianych	—	2
h) Guzików metalowych	—	2
i) Paciorków szklanych.	—	4
k) Noży stalowych skła-danych	—	4
l) Kozików	—	5 — 16
m) Cykoryi	—	3
n) Tytoniu	—	1
o) Cynamonu	—	26 — 16

p) Łyżek blaszanych — 16

q) Araku garcy ośm.

Na konfiskatę, a niewiadomy właściciel na opłatę cła; kary i kosztów ogółem złp. 2292 gr 22 wynoszących wskazany został.

Wzywa więc komora konsumowa właściciela niewiadomego, azeby się z dowodami usprawiedliającemi własność i pochodzenie powyższych towarów przed upłynieniem 4 tygodni zgłosił, w przeciwnym bowiem razie, wyrok powższy stanie się prawomocnym.

w Kaliszu d. 16 kwietnia 1831 r.

Szufranski.

Kwasowski.

LICYTACYE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

Kommissya Woiewództwa Krakowskiego.

Podaje do publiczney wiadomości, iz następujące dzierzawy propinacyne w dobrach rządowó górniczych expirujące, w dniu 2 czerwca r. b. są wolne do dalszego jednorocznego pro. 1831 na 1832 r. wydzierżawienia: w drodze publiczney licytacyi

w Obwodzie Olkuskim.

1. We wsi Gołonogu Porąbie i na Kopalni w Niemcach.

w Obwodzie Kieleckim.

2. We wsi Bilczy, Kubach i Bieleckich Młynach, tudzież Połowicach i Kowalach.

Licytacya odbywać się będzie w sali posiedzeń bióra Kommissyi Woiewództwa Krakowskiego od sum o 1/4 w stosunku dotychczasowey dzierzawy znizonych w terminach:

Pierwszy d. 14 maja r. b. od sum zł. 3900.

Drugiey d. 14 — r. b. — zł. 1856 gr. 8.

Zatem mający chęć zadzierżawienia tych propinacy, raczą w wyżey oznaczonym czasie i miejscu zgłosić się, zaopatrzeni w dowody potrzebney do tey dzierzawy kwalifikacyi, i w pieniądze na vadum wyrownywujące 1/4 summ tu oznaczonych. O warunkach dzierzawy kaźdego czasu informacya w biurze Kommissyi Woiewódzkiej udzieloną zostanie, a przytem nadmieniam się, że roboty przypuszczone bydź mogą do licytacyi.

w Kielcach d. 15 kwietnia 1831 r.

Radca Stanu Prezes

(podpisano) Wielogłowski.

Sekretarz Generalny

(podpisano) Zamoycki.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Wdztwa Mazowieckiego.

W dopełnieniu prawa art. 87 o systemacie kredytowym tudzież postępując w myśl § 110 i następnych instrukcyi z dnia 14 marca 1826 roku, uwiadamia publiczność, iz z powodu, iz a, Dobra Drozdy z przyległościami części wsi Lisówka na Jezierzanach — b, Racibory z przyległościami, Prace duże lit. C. i polami Ryczki, Kanie, w powiecie Błońskim obwodzie Warszawskim położone, zalegały raty grudniowey 1830 od zaciągnioney pożyczki towarzystwu Kredytowemu Ziemiemu należney, w dniach 17 i 18 czerwca r. b. o godzinie 10tey z rana przez publiczną licytacyą na posiedzeniu Dyrekcyi Szczegółowey województwa Mazowieckiego, tu w Warszawie w domu pod nr. 1066 przy ulicy Królewskiej położonym, odbywać się mającey, więcęcy dającemu i przysą-

dzenie otrzymującemu na lat 3 po cobie idące poczynając od Sgo Jana chrzciciela roku bieżącego, do tegoż dnia w roku 1834 pod następnymi głównymi warunkami wypuszczone zostaną.

1. Że każdy przystępujący do dzierzawy, obowiązany jest na vadium złożyć do kassy Dyrekcji Szczegółowej co do dóbr Drozdy złp. 672 gr. 21 — co do dóbr Racibory złp. 1506 gr. 18 w brzęczącej monecie, które to vadium dla utrzymującego się przy dzierzawie pozostanie w kassie jako kaucya na zabezpieczenie pretensyi, iakieby w ciągu dzierzawy ze zniszczenia dóbr od dzierzawcy wyniknąć mogły, aż do ostatniej raty dzierzawy, w którym czasie jeżeli żadney pretensyi do dzierzawcy niebędzie, na zapłacenie raty Towarzystwu Kredytowemu należney przyjęte zostanie, nieutrzymujący się zaś przy dzierzawie vadium złożone natychmiast odbierze.

2. Że dzierzawca przyymie na siebie obowiązek wszelkich ciężarów gruntowych art. 41 prawa hypotecznego wyszczególnionych, tudzież wszelkich podatków publicznych, a mianowicie:

a) Z dóbr Drozdy ofiary 24 grosza	złp. 368
Kontyngensu liwerunkowego	— 363 gr. 6
Szarwarku	— 30
Podymnego	— 90
Składki ogniowej	— 60 gr. 10
Ogółem złp. 906 gr. 16	
b) Z dóbr Racibory z przyległościami Prace duże część C. i Ryżki i Kanie Ofiary 24 grosza	złp. 586 gr. 1
Kontyngensu	— 188 gr. 26
Podymnego	— 97 gr. 17
Szarwarkowego	— 26
Składki ogniowej	— 120
Proboszczowi z Prazmowa	— 300

Rocznie złp. 1329 gr. 12 wynoszących regularnie przez ciąg dzierzawy bez bonifikacyi opłacania.

3. Że natychmiast po otrzymaniu przysądzenia, zapłaci wszelką zaległość Towarzystwu Kredytowemu dotąd przypadającą, a wynoszącą z dóbr Drozdy złp. 853 gr. 14 z dóbr Racibory złp. 1789 gr. 14 tudzież ratę pierwszą czerwcową r. b. z dóbr Drozdy złp. 676 gr. 2 z dóbr Racibory złp. 1514 gr. 4 a to brzęcząca moneta, i przyymie obowiązek dalszego wnoszenia opłat Towarzystwu Kredytowemu ziemskiemu należnych, przez ciąg dzierzawy od dnia 1 do 13 grudnia i od 1 do 13 czerwca każdego roku, a to imo z dóbr Drozdy po złp. 672 gr. 21. — z dóbr Racibory po złp. 1509 gr. 18 na każdą półroczną ratę z poddaniem się rygorowi prawa seymowego tudzież instrukcyi § 125.

4. Że odda dobra w takim stanie, w jakim mu oddane zostaną.

5. Że zrzecze się wszelkich pretensyi przez czas dzierzawy czynienia z iakiegokolwiek źródła, a mianowicie za nakłady gruntowe.

6. Poddaje się we wszystkim co się dzierzawy dotyczy eksekucyi administracyney i ulegać będzie w sporach i wątpliwościach z dzierzawy zachodzących, decyzyom władz Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Jane warunki, każdy mający chęć licytowania, przeyrzeć może w biurze Dyrekcji Szczegółowej za zgłoszeniem się do Pisarza Dyrekcji Bielanowskiego.

Wzywa więc Dyrekcya wszystkich chęć licytowania mających na powyższy termin. w Warszawie d. 20 kwietnia 1831 r.

Prezes
Piotr Lubiński.
Pisarz
Bielanowski.

Dyrekcya Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Woiewództwa Sandomierskiego.

Podaje do publiczney wiadomości, iż dobra ziemskie Gołoszyce z przyległościami i przynależnościami, w powiecie Opatowskim, obwodzie Opatowskim, położone, Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu zastawione,

na satysfakcyą zaległych należności Towarzystwu; z mocy art. 86 i 87 P. S. w d. 13 czerwca 1825 r. zapadłego, w trzechletnią dzierzwę, poczynając od d. 24 czerwca r. 1831 do tegoż dnia r. 1834 przez publiczną licytacyą na posiedzeniu Dyrekcji Szczegółowej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego wództwa Sandomierskiego, w domu Radziwiłłowskiej przy ulicy Rynek w Radomiu pod nr. policyjnym 39 a nrem hypotecznym 19 stojącym, d. 3 czerwca 1831 r. w godzinach rannych, poczynając od godziny 10 odbyć się mającą, więcej dającemu, przybiecie otrzymującemu, wypuszczone zostaną pod warunkami następującymi:

1. Chęć licytowania mający, złoży na vadium w monecie brzęczącej złp. 1010 które one-muż w cenie dzierzawney roku ostatniego possessyi dóbr, potrąconemi zostaną, jeżeli warunkom dzierzawy zadosyć uczyni, w przeciwnym zaś razie, vadium to służyć będzie na pokrycie kosztów i szkód, iakie z niedotrzymania warunków wyniknąć mogły.

2. Utrzymujący się przy dzierzawie obowiązany będzie bez żadnego zwrotu ponosić rokrocznie opłaty do gruntu przywiązane, w myśl art. 41 prawa hypotecznego, tudzież ciężary wieczyste, stosownie do art. 44 tegoż prawa.

Ofiary	— — — —	złp. 458 gr. 22
Liwerunku dworskiego	— — — —	178 gr. 11
Liwerunek gromadzkiego	— — — —	112 gr. 8
Dymowego	— — — —	105
Szarwark	— — — —	54
Składki Ogniowej	— — — —	79 gr. 26
Na Dzienniki Woiewódzkie	— — — —	12. —
inne ciężary uprzywilejowane.	— — — —	—

3. Przed obciążeniem dóbr w possessyą, a nayedaley w dniach trzech po odbytey licytacyi i utrzymaniu się przy dzierzawie, zapłaci do kassy obwodu Opatowskiego podatki zaległe i uprzywilejowane.

Ofiary	— — — —	złp. 1352 gr. 6
Liwerunku	— — — —	441 gr. 26
podymnego	— — — —	52 gr. 15.
Składki Ogniowej	— — — —	259 gr. 18.

4. Złoży zaraz dnia następnego, po opłaceniu należności skarbu w warunku 3 zamieszczoney, całkowitą zaległość Towarzystwu, z kosztami i karami, niemającej ratę czerwcową r. b. złp. 1983 przybliżenie wyrachowaną, poczem w posiadanie dóbr wprowadzony zostanie.

5. Przyymie obowiązek dalszego wnoszenia regularnie opłat Towarzystwu przypadających, każdego 1 grudnia i 1 czerwca po złp. 511 gr. 15 a zatem w ciągu dzierzawy, 5 rat podobnych opłat, nierachując w to raty czerwcowej r. b. która już w ogólney zaległości w punkcie 4 warunków ustanowionej, wrachowaną znajduje się.

6. Odda dobra po wyjściu dzierzawy w takim stanie, w jakim je odbierze.

7. Zrzecze się wszelkich pretensyi w czasie dzierzawy, za iakiekolwiek bądź nakłady gruntowe, tudzież za nieodebranie dóbr w przyzwoitym stanie, bądź z iakiegokolwiek innego tytułu.

8. Dzierzawca za wszelkie uchybienia opłat Towarzystwu przypadłych, poddaje się eksekucyi administracyney Towarzystwa i wszelkie spory wyniknąć mogące z tytułu dzierzawy, nie do sądu iść mają, lecz rozstrzygane będą w drodze administracyney przez Władze Towarzystwa.

9. Jeżeli nakoniec nikt z licytujących nie przyymie warunków powyższych, przybiecie nastąpić nie będzie mogło, coby zaś wyżej licytujący postąpili, płacone będzie w 2ch półrocznych ratach dziedzicowi lub komu z prawa wypadnie.

w Radomiu d. 15 kwietnia 1831 r.
za Prezesa
K. Dowbor.
Pisarz
Januszewicz.

Dyrekcya Arsenalu Budowniczego.

W dopełnieniu polecenia Kommissyi Rządowej Woyny z d. 17 b. m. nr. 21450/1693 zawiadaniom trudniących się handlem drzewa, że wspomniany arsenał potrzebuje pod kocioł maszyny parowej miesięcznie drzewa opałowego sosnowego, zdrowego, suchego i drzen-

nego; Sążni kubicznych 30 czyli rocznie około 400 sążni rzniętego w szczapy łokieć jeden długie nie drobno łupane, tak; iż pieńki mający 20 do 24 cali średnicy, na 7 do 8 łup rozłupany jest dostateczny, takiego drzewa w arsenał w miejscu w skazanym do odbioru, należy ułożyć 3 łokieć Warszawskie szeroko, wysoko i głęboko, co stanowi sążen kubiczny zawierający w sobie stóp kubicznych 216. — Arsenał płaci za wspomniane drzewo miesięcznie; po upłynionym miesiącu i udowodnieniu odstawionej ilości kwitami tegoż arsenału na każdą odstawę wydawanemi. — pierwszego jednak miesiąca dostawa wstrzymana będzie, iako rękomyia regularney dostawy, aż do końca kontraktu obowiązującego. — Cena żądana teraz przez dostawcę; jest złp. 48 gr. 20 za sążen wyżej opisany z dostawą do arsenału.

Wzywam więc każdego, chcącego podjąć się tey dostawy, aby w przeciągu d. 10 od daty ogłoszenia tegoż zawiadomienia, czyli do d. 5 maja r. b. nadesłali na piśmie zapieczętowane pod adresem do Dyrektora arsenału budowniczego swe deklaracye, z wyraźnym oświadczeniem ceny, o wiele mniej żądaią od powyższej, i z wyrażeniem swego imienia nazwiska miejsca zamieszkania, podpisem własnoręcznym stwierdzonego. — Nadesłane deklaracye w d. 6 maja r. b. o godzinie 10 z rana w biurze tegoż arsenału w przytomności osób tę dyrekcya składających odpieczętowane zostaną, a która z tych będzie obeymowała najniższą cenę, właściciel tey zostanie dnia tegoż zawjdomiony, aby się stawił do zawarcia kontraktu.

w Warszawie dnia 24 kwietnia 1831 r.
P. pulko. A. Rudnicki.

Podaje się do publiczney wiadomości, iż rozmaite ruchomości i sprzęty domowe, po Wilhelmie Maschwitz buchalterze komory konsumowo-składowey pozostałe, przy ulicy Kanonia w domu pod Nr. 78 znajdujące się z polecenia Trybunału pod dniem 13 b. m. nr. do Nr. 6328 wydanego, przez publiczną licytacyą w tem samym miejscu w dniu 28 kwietnia r. b. to jest we Czwartek o godzinie 3 z południa wyprzedane będą.

w Warszawie dnia 25 kwietnia 1831 r.
Andrzej William Reient.

Część Nieurzędowa.

P O L S K A.

z Warszawy 27 kwietnia

— Wódz Naczelny zaszczycił krzyżem srebrnym woyskowym PP. Barzykowskiego członka Rządu Narodowego i Gustawa Hr. Malachowskiego Zastęp. Ministra Spraw Zagranicznych, którzy dzielili z woyskiem trudy i niebezpieczeństwa w ostatnich bitwach.

— Od dwóch dni woysko nasze odbywa wsteczne poruszenia ku Wiśle. Niebyło jednak żadney znaczney potyczki, i tylko gdzie-niegdzie mniejsze zachodziły utarczki. Wczoray ostro się spotkano u tylney straży; odznaczył się zaszczytnie 3ci pułk Ułanów w natarciu na huzarów rossyjskich; ranni mówią, żeśmy 4 działa zdobyli. Cała ludność między Liwcem a Wisłą uchodzi na tę stronę. Od wczoraysza ciągną długie szeregi kobiet, starców i dzieci z szczupłym swoim dobytkiem przez ulice Warszawy, niechcąc się powtórnie na srogość nieprzyjaciela wystawiać. — Jenerał Hr. Krukowiecki rozwia całą czynność swoją dla niesienia ulgi tym nieszczęśliwym w przeżyściu przez stolicę.

— Wczoray w Izbie poselskiej przeszedł projekt do prawa względem udzielenia opieki braciom naszym powstałym na Litwie i Wołyniu, oraz przypuszczenia ich do wspólności praw służących królestwu.

— Wczoray przybyło znowu 16tu lekarzy francuzkich. Radośnie witali ich woyskowi nasi.

— Ciągłe spieszy jeszcze w nasze szeregi znaczna liczba ochotników z Poznania i Galicyi, niemniej z *Węgier i Niemiec*.

— W tych dniach wzięto na linii boiowej w niewolę młodego Naryszki, naturalnego syna cesarza Alexandra. Wódz Naczelny zgodził się na wymianę jeńca, ale zażądał wydania męczennika dobrej sprawy, walecznego Seweryna Krzyżanowskiego, którego Rosyjanie, wbrew wszystkim prawom i konstytucyjnym zaręczeniom, w więzach dotąd trzymają.

— Uniwersytet warszawski, po przedwstępnych posiedzeniach, mianował kommissyę do ułożenia projektu organizacji wychowania publicznego. Na prezesa tej Kommissyji wezwano P. Garbińskiego, prezesa rady municypalnej; na członków profesorów: Mile, Hube-go starszego, Osińskiego, Brodzińskiego, Adr. Krzyżanowskiego i X. Szwejkowskiego. Ten ostatni trzymać będzie pióro w Kommissyji.

— Obywatele z tamtej strony Wisły, którzy po oczyszczeniu z nieprzyjaciela znacznej części kraju, przybyli do Warszawy, opowiadają, że dwa są silne stronnictwa w armii rossyjskiej: Jedno sprzyja potajemnie Polakom, i zdaje się być silniejszym, czeka tylko chwili współdziałania; drugie bojaźliwsze, czy mniej oświecone, trwa w zasadach nauczniczych.

— Wszystkie prawie wiadomości podane poprzednio przez nas, z listów o powstaniu na Żmudzi i Litwie, potwierdzają się przez nadeszłą dziś gazetę rządową pruską, z której tu umieszczamy wyiątki:

„Podług domosień z Kłajpedy z dnia 17 b. m. poczta rossyjska, która zwykle przychodzi z rana, nie przybyła do południa, co przypisywano złej drodze lub też wysłaniu jej z Mitawy do Libawy, w celu dalszej jej przewazy morzem. Podług tychże wiadomości, powstańcy litewscy nie przedsięwzięli nowych działań przeciwko wojskom rossyjskim na linii od Połagi do Ryczen, mówiono jednak, że się koncentrują koło Dorbian; że liczba ich dochodzi 8 do 9,000 i że z tamtąd myślą skutecznie główny atak. Biegła także wieść, że Żmudzini od Telszów spodziewali się znacznych posiłków, za których przybyciem zamierzają w kroczyć do Kurlandyi i posunąć się aż do Libawy, a to dla zaięcia gdyby można tamtejszego portu.“

„Z Połagi miano w Kłajpedzie wiadomości z dnia 16, zupełna tam panowała spokojność; dnia 15 przedsięwzięto wyprawę do wsiów i lasów należących do miasta, aż do Budendieskshoren, gdzie znaleziono 80 do 100 rozproszonych powstańców, po części uzbrojonych po części bezbronych, którzy się niezwłocznie cofnęli do Dorbian.“

„Podług dawniejszych wiadomości z Kłajpedy, zamieszczonych w gazecie królewieckiej, dowódcą powstałych wieśniaków Żmudzkich, którzy zajmowali Kroże i okolice, i których liczbę podają na 5,000, jest Polak, nazwiskiem *Jagolewicz* który dawniej był rotmistrzem w służbie rossyjskiej. Brakuje im amunicyi broni i wszelkiej pomocy lekarskiej; ranni ich leżą bez lekarstw i pomocy po wsiach i przedstawiają obraz największej niedoli i nędzy.“

„Taż sama gazeta donosi także: Do Wysskitek w kroczyło dnia 11 kwietnia 150 wojska rossyjskiego i uprowadzili kilku urzędników do Suwałk. Buntownicy okazali pod dowództwem naczelnika swego Puszcza zamiar, odcięcia i zabrania dowozów dla armii rossyjskiej od Kowna. — Mówią że w Augustowie zbiera się powstanie pod dowództwem Jenerała Godlewskiego.“

„Wspomniona gazeta donosi z Tylży 12 kwietnia. W Wilnie ma się znajdować korpus jenerała Pahlena i Wielki Xiążę Michał. Pułkownik *Bartłomiejew* który dowodził w Rosieniach przybył w 800 ludzi do Poświętney pod Szmaleninken i miał się udać do Jurborga. W Ragnittwierdzono, iż tam wczoraj wieczór było słyhać kanonadę, która, jeśli to prawda tylko od Jurborga pochodzić miała. Wczoraj i dziś Rosyjanie tu będący powrócili za rzeką dla udania się do Kłajpedy. W Jurborgu powstańcy zatrzymali statek ładowny zbożem, przeznaczony do Tylży i postawili na nim straż. Gdy ta upoiona wódką usnęła w nocy, szypier podniósł kotwicę i szczęśliwie przybył do Tylży, gdzie uwolnił swoich stróżów a później swoich więźniów.“

„Listy prywatne od granic rossyjskich, zawierają następujące szczegóły o powstaniu wybuchem w Litwie. Dnia 26 marca, równocześnie wybuchnęło powstanie w Rosieniach, Szawlach i Telszach. Zaczęto aresztować urzędników, zabierać kassy cesarskie, broń i amunicyę i przypinano trójkolorową kokardę; w Rosieniach utworzyły się niezwłocznie, pod nazwiskiem tymczasowego Rządu dwie kommissy do załatwienia spraw cywilnych i wojskowych. Tak zwany Rząd, wydał pod dniem 29 marca proklamacyę do wszystkich duchownych, aby z ambon ogłosili, iż nowo powstała Oyczyzna, pod zagrożeniem śmierci rozkazuje wszystkim stawić się zbrojnie w Rosieniach. Wysłano następnie znaczną część zbuntowanych wieśniaków do Jurbourga, w celu aresztowania wszystkich urzędników celnych i najsicia kassy cesarskiej. Lecz zamiar ten został zdradzony, wszyscy urzędnicy udali się z kassami i konnymi strażnikami pogranicznymi do Pruss. W ten czas połączyli się powstańcy z powiatów rosieńskiego i teleszowskiego. Pułkownik *Bartłomiejew* z 2 szwadronami pionierów gwardyi, 2 kompaniami strzelców i 50 do 60 Kozaków razem około 1200 ludzi z 4 działami został wysłany z Kowna do Seregnika, dla stłumienia tamże powstania. Gdy tam przybył, nie znalazł nic znacznego, lecz dowiedział się o wypadkach w Rosieniach, udał się tam, przeszedł pod Klemberg Dubisę, stoczył z powstańcami walkę pod Widukłami, w której stracili 500 zabitych i 200 niewolników i wkroczył do Rosień, zabawiwszy tam blisko tydzień i widząc się otoczonym od 9 do 10,000 powstańców postanowił opuścić Rosienie. Atakowany ze wszystkich stron, orężem otworzył sobie drogę do Kalny o półtóry mili od Rosień, a z tamtąd postawiwszy po drodze 3 mosty, przez Jurborg udał się do Poświętney, gdzie zajął stanowisko, oparłszy tył o granicę pruską. Tu spokojnie stał przez 2 dni, trzeciego z dwóch stron atakowany; jednakże obopólnie przestano na wystrzeleniu z broni ręcznej i powstańcy nieośmielili się wyjść z pobliskiego lasu; wzajemna strata, była bardzo mała. Dnia następnego, pułkownik cofnął się w największym porządku przez granicę pruską niebędąc w żadnym sposobie niepokojonym, gdy poprzednio wieś Poświętna, miejsce zgromadzenia się buntowników została spalona. Cała Massa powstańców, licząca teraz około 15,000 ludzi udała się w kierunku ku Kownu, chcąc zająć to miasto, zaniechała jednak tego planu, gdy nie znalazła obsadzone 2500 wojska rossyjskiego i przestała na zaięciu przedmieścia Słobódki w 9,000 ludzi. Jle wiadomo, powstanie sięga aż do Trok 3 mile od Wilna; co siedzie-

ie w Wilnie i po za Wilnem niewiadomo. W Polsce po tamtej stronie Kłajpedy wszystko powstało aż do Maryampola, gdzie powstańcy zniszczyli trakt bity i uczynili go niezdawnym do jeżdzenia; z Jurborga przeprowiono 2000 wieśniaków do Kudal. — Na Żmudzi panuje największy nieporządek, każdy wedle upodobania przybiera tytuły i stopnie, kilka osób powieszono bez sądu i bez wyroku, lub rozstrzelano; dawniejsi słuźący są dowódcami legiy, kapitanami poręcznikami i t. d.“

„W Woiewództwie Augustowskiem powtórne było powstanie którego zamiarem było uderzyć na wojska powracające do Kowna pod Kalwaryę i zniszczyć go. Przez wydaną odezwę, żądano od każdego czterech domów, jednego jeźdźca. — Buntownicy zniszczyli prace około kanału, który miał łączyć Niemen przez Windawę z morzem bałtyckiem.“

„List pisany z Elku dnia 15 b. m. donosi, podług powieści podróżnego świeżo przybyłego z gubernii Wileńskiej, zgodnie z powyższymi wiadomościami, iż w mieście Kownie panowała zupełna spokojność, i że tam sądzono, iż komunikacya z Wilnem w skutek środków przedsięwziętych przeciwko powstańcom i już dokonanych działań, jest zabezpieczona. W ostatnim mieście, nietylko się już znajdowała znaczna załoga pod rozkazami jenerała gubernatora wojennego *Krakovickiego* lecz nadto spodziewano się znacznych posiłków z gubernii Mińskiej, dla skarcenia buntowników i przywrócenia wszędzie porządku. Dnia 7 kwietnia, jenerał *Bezobrazow* który stał z zakładem huzarów w Wilkomirzu, przybył z 1200 ludzi (lecz bez koni) do Wilna atakowawszy poprzednio buntowników, którzy mu chcieli bronić przejścia przez Swienkę i znaczną ich liczbę wraz z dowódcą *Łabanowskim* ułwwszy w niewolę. Wzięto także kassę Łabanowskiego, w której miano znaleźć 500 dukatów, ważne papiery i 50,000 rubli srebrem. Łabanowskiego rozstrzelano nazajutrz. Komunikacya między Grodnem i Wilnem także była wolna i nieprzerwana. Z Stłonni przybyło dnia 8 do Kowna 400 kozaków, przeznaczonych także do Wilna.“

— (*Nadest.*) — Z odezwanego, na wczorajszym posiedzeniu Izby Senatorskiej protokółu, dowiedziawszy się o nastąpić mającym wyborze czterech nowych Senatorów świeckich, nie wątpię, iż Szanowny Senat, w przedstawieniu kandydatów do wspomnianego wyboru, stosować się będzie do prawideł w art. 47 Statutu swojego, jako też w art. 29 i 111 tym ustawą konstytucyjną wskazanych, a gdy dotąd bez względu na ścisłe ze strony jego wspomnianych przepisów zachowanie, wydarzały się rozmaite naduzycia, i arbitralne tak na Woiewodów, jako i Kasztelanów nominacye, spodziewać się można, iż takowe, w obecnym rzeczy porządku, na nowo roztrząsane, i do wskazanych ustawą konstytucyjną przepisów, ściśle zastosowane zostaną. — Artykuł bowiem 110 U. K. stanowi: iż *Senat za pośrednictwem Namiestnika podawać miał do nominacyi Krolewskiej, po dwóch kandydatów na każde wakujące miejsce, Senatorsa, Woiewody, lub Kasztelana.* — Nigdy przecież Senat, do podawania kandydatów, na wakujące miejsca Woiewodów nie był dopuszczony; wszyscy Woiewodowie, począwszy od P. Wincentego *Kraśnickiego*, równie tak niektórzy Kasztelanowie mianowanemi zostali, bez poprzedniczego podania, a czasem nawet i bez względu na art.

arty U. K. — Wszystkich zatem nie konstytucyjnie mianowanych, należałoby, poddać pod nowe wybory. Nie na tem szkodować nie będą, ci którzy w sprawowaniu urzędu, acz niekonstytucyjnie otrzymanego, ziednali sobie powszechną zaletę, ci tylko stracić mogą, którzy się w przeciwnym znajdują przypadku; — a tak, oczyszczony i uporządkowany Senat, odpowie zapewne, świetnemu przeznaczeniu swemu.

K. M.

— (Nadest.) — W bitwie pod Kazmierzem, która nie iedną ośrocila rodzinę, straciła oycyzna syna prawego, który już w boiu zasłużył był na wieniec nadgrody, który śmiercią swoją stał się iey łez godnym. — Juliusz Hrabia Małachowski Podpułkownik wolnych strzelców Sandomierskich, poległ d. 18 kwietnia wśród wawozów Kazmierskich, zasłaniając cofające się wojsko narodowe. — Wśród uroczystości chwil obecnych, straty prywatne zasmucić nie zdołają, lecz gdy osobista strata iest razem powszechną, iakże ięć boleści w sercu zatrzymać, iak łzy żalu nie uronić. — Ktokolwiek znał z bliska Juliusza Małachowskiego, z rzewną zawsze żalnością przypominać sobie będzie iego duszę szlachetną, żadną skazą niesplamioną, i-go życie, które było ciągiem zatrudnień spokojnych i użytecznych, iego uczucia które ożywiała nyczystsza wiara, i iakaś świętość religijna tak rzadka w młodzieńczym wieku; przypominać sobie będzie z iakiem czułem poświęceniem żył on dla rodziców, nim się mógł ieszcze dla oycyzny poświęcić. — Lecz o ileż ta żalność rzевна powiększy się, gdy przypomniem sobie, że przy odradzeniu swoim już go cała Polska poznała, że po walkach pod Puławami i Kurowem, już go między najwaleczniejszymi synami swemi policzyła, już lubiła upatrywać w nim dzielnego rycerza i może zgadywać iednego z przyszłych wodzów znakomitych.

Juliusz Małachowski na pierwszy odgłos wolności Polskiej porzucił domowe ustronie, wezwał natychmiast do obrony oycyzny, towarzysząc zatrudnień i rozrywek iego wieskiego życia, utworzył swoim kosztem kompanią wolnych strzelców, dwie innych powierzone dowództwu swemu otrzymał, i pospieszył dla zasłonięcia województwa Sandomierskiego od napadu nieprzyjaciela. — W walce pod Puławami pierwszy podpalił budynek, w którym bronili się Rosyianie, pierwszy dostał się do niego, w potyczce, pod Końsówolą, odwagą i przytomnością umysłu, głównie przyłożył się do zwycięstwa. — W bitwie pod Wronowem ostatni zszedł z placu bitwy, a pod Kazmierzem zasłaniając przeprawę wojska polskiego przez Wisłę, gdy już strzelcy iego długim boiem znużeni cofnąć się musieli, on porwawszy kosę w rękę, stanąwszy na czele kossymierów Krakowskich, zdołał ieszcze przez czas pewny, wstrzymać postępującego nieprzyjaciela, do ostatka walczył, ostatni zginął, i życiem swoim może nie iedno życie polskie uratował. — Zgon iego iest bohaterskim, takim było iego krótkie niestety życie wojenne! Dowodzą świadectwa przelożonych iego, dowodzi krzyż którym ozdobiony został, dowodzi żal iego towarzyszy broni, iego pod władnych, których miłość i ufność posiadał, że on tam zawsze był pierwszy, gdzie niebezpieczeństwo, gdzie śmierć, gdzie sława.

Zaiste rodziców, krownych przyjaciół Juliusza Małachowskiego boleść musi dydz nieukoioną; iednakże łzy które nad zgonem iego roją współtowarzysze iego, za który przez usta wodza Naczelnego całe wojsko i

Oycyzna wynurza, chociaż powiększają wprawdzie tę żalność, okazując ogrom straty; stają się przecież zarazem słodką pociechą, i radością w samym smutku. — Ale iest ieszcze inna myśl pocieszająca, która ten smutek zlagodzić powinna. Myśl, że oycyzna która takich synów wydaie, takich męczenników za swoją sprawę zażydnie, tak iest bronionąc zginąć nie może, i zapewne nie zginie.

A. E. K.

— (Nadest.) — Dnia 10 kwi tnia r. b. w starożytnym kościele Miechowskim składano Bogu dziękczynne modły za zwycięstwa w dniu 31 marca i 1 kwietnia nad Moskałami przez nasze waleczne wojska odniesione, za zwycięstwa mówię najsławniejsze i w swoich skutkach najważniejsze ze wszystkich, iakie Polacy kiedykolwiek nad swemi wrogami odnieśli.

Zwycięstwa Sobieskiego pod Wiedniem ocaliły Europę od zalewu barbarzyństwa azjatyckiej dzicy, ale przewrotną i niesumienną polityką europejskich dworów, zwycięzka Polska zbawiwszy inne ludy, sama potem swej szczeroty i uczciwości padła ofiarą. Zwycięstwa zaś terażniejsze, nie tylko że północnemu despotyzmowi, który na wydarcie swobód ludom wolnością już oddychającym, na wytepienie oświaty i tego wszystkiego co prawdziwą zacność i godność człowieka stanowi, z podeptaniem wszelkich praw ludzkości, zachwał się był uzbroił, silną położyły tamę, lecz rzuciły trwałe podstawy dzwignienia z grobu bohaterskiej nieszczęśliwej Polski i przywrócenia iey do świetności i potęgi iaką za Bolesławów, Jagiellów, Batorych słynęła: i przydzie czas, że ten sam naród, który miał iey przynieść wieczną niewolę i za głade, będzie naszym zwycięstwom błogosławił.

Nabożeństwo odbyło się w obecności wojska, urzędników, tudzież licznie zgromadzonych obywateli. W środku wielkiej mszy powiedział kazanie w duchu prawdziwie patriotycznym ks. Wincenty Węgrzynowicz proboszcz z Prandocina, z którego kilka wyjątków tu się wmieścza: i tak po krótkim wstępie rzekł mówca: „W pamiętnych dniach ostatnich wielkiego tygodnia, Bóg oyców naszych ponowił cuda rami na swojego. skarcił dumę i przytarł karki nieprzyjaciół, a oycyzna nasza, iak w owym wielkim tygodniu narodowym wiekopomnej rewolucyi, podniosłszy czoło, otrzęsła się z przemocy dzikich swoich ciemiężców.“

„Któżby więc z pomiędzy prawych Polaków na tak pożądany odgłos, iż życie nasza zwycięzka i bohaterska Polska, iż odnosi najsławniejszy tryumf i depeze zwiędłe już wawrzyński tryumfatora Bałkanów! Któżby więc z pomiędzy nas na tak wspaniałe i nadzieję naszą przewyższające widoki, nie oddawał się uczuciom najwyższej radości? kosci oyców naszych w grobach spoczywające, kosci braci naszych na polach Maciejiowie, Raclawic i pod gruzami Pragi rozsypane, zadrzały zapewne z radości obudzone ze snu śmiertelnego szczękiem oręza i zwycięzkami okrzykami..... A w murach bohaterskiej Warszawy grzmi dotąd odgłos powszechnej radości, z iaką tam dziś i tydzień obchodzona podwójną uroczystością zmarłych chwstania Zbawiciela i tryumfu zwycięzkiej oycyzny..... Stolica nasza już dawno nie miała tak świetnego tak szczytnego widoku, gdy obok religijnej okazałości tryumfu Jezusa Chrystusa, widziała pod nogami orła białego i pogoni powiewające nowo zdobyte sztandary i tysiące ienców.“

„Bo i jeżeli kiedy, to w tych stanowczych dniach szczególniej potrzebuie dzielnej pomocy nieba ukochana oycyzna nasza, gdy iak ów mały Dawid, odbywa krwawe zapasy z strasznym olbrzymem północy, przed którym drżała cała Azja, a na którego z bojaźnią i trwogą spoglądali dotąd ludy Europy.“

„W rzeczy samej kto z pomiędzy nas mógł kiedy pomyśleć, że oczy iego będą oglądały te dzieła potężnego ramienia Boga, który, że tak powiem słowy Apostoła, wybrał słabych w oczach świata, aby zawstydził możnych; który uzbroił dzielnością prawie nadludzką garstkę narodu polskiego, co z takim nieustraszonem mężstwem, z taką nieporównaną odwagą w oczach zdumionego swia

ta wstrzymuie, łamie i kruszy potęgę owego mocarza, który rzucił pod nogi swoje uiarzmioney pół Azji, a caley prawie Europie zagroził iuz podobną niewolą; który iak dzi ki lew co w stepach libijskich okropnym rykiem przerażał trwogą słabe i lekliwe zwierzęta, ugodzony pociskiem śmiertelnym z ręki dzielnego strzelca, w własney posoce nurza się z szaloną wściekłością i ostatnie do zemsty wydobywa siły.“

Po skończoney mszy odśpiewano *Ciebie Boga chwalimy*. Podczas tego nabożeństwa, kilka razy z małych dział, które tu mamy, dano ognia.

Wieczorem miasto oświecono, a w oknach pomieszkania iednego z tutejszych urzędników ukazały się przezrocza: iedno przedstawiało gwiazdę promienistą z napisem u dołu wyietym z poezyi Mickiewicza *witaj Jurzenko swobody*, pod którym były porzrucane laury; na drugim czytano te wiersze.

Cudowna Polska, Litwa, Ukraina, Wołyń, Podole, w swobód swych obronie, Zrzuciwszy srogie iarzmo Moskwicina, Połączą wkrótce dzielne bratnie dłonie.

Wyrazy *cudowna Polska*, były otoczone laurami, których najwięcej się znajdowało przy końcu wiersza. Na początku drugiey linii, która się zaczynała od wyrazu Litwa, ukazało się już także kilka listków laurowych i coraz więcej zdawało się ich z ukrycia wydobywać.

A. D. M

NIEMCY

z Orezna 19 kwietnia.

— Ciagle trwają zaburzenia, które dały powód do kroków ostrożności. Wczoraj wieczorem, lud zbiegł się licznie, i wszelkie próby aby się spokojnie zachował i rozszedł, były bezskuteczne; nygrawano się z wojska i rucano na nie kamieniami, a przez to postawiono ie w smutney konieczności dania ognia na tłum oporny zebrany na ulicy Lochgasse. Podobnym sposobem rozprószone lid zgromadzony i oszańcowany koło nowej poczty Teraz wszystko spokojne. Król wydał dziś odezwę, w której powiada „że zabiegi niechętnych postawiły rząd w smutney konieczności użycia surowych srodków, napomina mieszkauców aby bacząc na to że dane im przyrzeczenia będą dochowane, starali się o utrzymanie spokojności, a przez to przyłożyli się do powszechnego dobra“ — Kommissya bezpieczeństwa wydała bardzo ostre przepisy, względem zachowania się.

DONIESIENIA PRYWATNE.

W dniu 22 b. m. i r. skradzione zostały przez gwałtowne odbicie drzwi na pierwszym piętrze w domu pod Nr. 1346 lit. A. przy ulicy Mazowieckiej, następujące rzeczy:

1. Zegar bronzowy złoty stołowy mały, w kształcie skrzynki na czterech nożkach z figurką Lapidyna.
 2. Cztery lichtarze platerowane białe stare, z których dwa większe a dwa mniejsze.
 3. Sześć platerowanych podstawek pod butelki.
 4. Koszyk bronzowy złoty mały z rączką, i dwie zatyczek złotych bronzowych w kształcie labendzi do flakoników.
 5. Koszyczek bronzowy mały z rączką drugi, w środku malowany (peysage).
 6. Postument z pod flaszeczek platerowany z rączką u góry.
 7. Kafamarzyk bronzowy mały z piaseczniczką, wysadzany perłową macią na postumencie.
 8. Imbryk do herbaty (plaquée) z rączką hebanową.
 9. Czarka do wody (plaquée).
 10. Garnuszek do smietanki (plaquée).
 11. Koszyk do ciasta wyginany w kratkę (plaquée).
 12. Taca massiv, w guście dawnym (plaquée.)
- ktoby otakowych wiedział, lub u kogo ie dostrzegł, raczy dać o tem wiadomość bądź do wydziału policyi sledzey w Urzędzie Muni-cypalnym, gdzie opis tych rzeczy iest złożony, lub do rządcy domu Kossowskich pod N. 1346 a otrzyma za to przyzwoitą nagrodę.

Cena pojedynczego exempl. gr. 10